Πηγή: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ Σελ.: 41,46 Ημερομηνία έκδοσης: 05-10-2025 www.sate.gr

Αλέξανδρος Εξάρχου, *πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος του ομίλου Aktor*

Νέες εξαγορές σε ΑΠΕ και έργα παραχωρήσεων

Τα σχέδια για επενδύσεις στους δύο κλάδους με στόχο την περαιτέρω ανάπτυξη του ομίλου Aktor

Συνέντευξη στον ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟ

Την περαιτέρω ανάπτυξη του ομίλου Aktor στον κλάδο των παραχωρήσεων, αλλά και των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, επιδιώκει η διοίκησή του. Στις παραχωρήσεις κυριαρχεί η στρατηγική απόκτησης ώριμων έργων που παράγουν σταθερές και προβλέψιμες ταμειακές ροές, ενώ στις ανανεώσιμες εκτιμάται ότι η εισαγωγή ενός πλαισίου που θα περιορίσει δραστικά τις αναγκαστικές διακοπές παραγωγής για την προστασία του δικτύου και την αύξηση της χωρητικότητας θα οδηγήσει σε αύξηση της κερδοφορίας τους. Αυτά, μεταξύ άλλων, εξηγεί μιλώντας στην «Καθημερινή» ο πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος του ομίλου Aktor, Αλέξανδρος Εξάρχου, λίγες μέρες μετά την ολοκλήρωση της εξαγοράς της ΑΚΤΩΡ Παραχωρήσεις. Παράλληλα, ως μέτοχος της Thrivest Holding, βασικού μετόχου της Credia Bank, εξηγεί πώς μέσα σε λίγα χρόνια η διοίκησή της, όχι μόνο εξυγίανε τις οικονομικές επιδόσεις της Τράπεζας Αττικής και της Παγκρήτιας, αλλά και εξαγοράζει τώρα την HSBC Μάλτας και θα συνεχίσει να μεγαλώνει. Επιβεβαιώνει επίσης την ύπαρξη σημαντικού επενδυτικού ενδιαφέροντος από το εξωτερικό, αλλά θεωρεί απαραίτητη συνθήκη για τις προοπτικές της οικονομίας τη διασφάλιση της πολιτικής σταθερότητας.

– Ποια είναι τα σχέδιά σας για την ΑΚΤΩΡ Παραχωρήσεις, που μόλις εξαγοράσατε, γιατί το πράξατε και ποια είναι τα επόμενα βήματα;

– Το ανεκτέλεστο που υπάρχει αυτή τη στιγμή για όλες τις κατασκευαστικές εταιρείες 7ης τάξης επιτρέπει να εκτελούνται έργα με σημαντική κερδοφορία. Αυτό θα εξακολουθήσει όσο βεβαίως το ανεκτέλεστο στην Ελλάδα θα συνεχίσει να διατηρείται σε υψηλά επίπεδα. Κατά τη γνώμη μου, κάποια στιγμή θα μειωθεί. Υπάρχουν περίοδοι με πολλά έργα και άλλες με λιγότερα. Στη δεύτερη περίπτωση εκείνο που επιτρέπει στις εταιρείες να διατηρούν την τεχνική τους επάρκεια και ικανότητα χωρίς να υποχρεώνονται να δίνουν μη ρεαλιστικές εκπτώσεις και, άρα, να εκτελούν έργα με ζημία, είναι οι σταθερές ροές από άλλες δραστηριότητες. Οι παραχωρήσεις είναι το πιο συναφές με την κατασκευή πεδίο για να αποκτήσει ένας όμιλος σταθερές ροές και ταυτόχρονα να έχει και σημαντικές συνέργειες. Το πρόβλημα με τις παραχωρήσεις είναι, όμως, ότι απαιτούνται πάρα πολλά χρόνια για να δομηθεί ένα παραγωγικό χαρτοφυλάκιο, καθώς προϋποθέτει την εκτέλεση των έργων και την έναρξη της λειτουργίας τους. Αρα, χρειάζεται χρόνος για να αναπτυχθεί εκ του μηδενός ένα σοβαρό χαρτοφυλάκιο. Στην Ελλάδα υπάρχουν δύο σημαντικά χαρτοφυλάκια παραχωρήσεων: το ένα έχει η ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ και το άλλο είχε η ΕΛΛΑΚΤΩΡ. Το ότι καταφέραμε και αγοράσαμε εκείνο της ΕΛΛΑΚΤΩΡ εξηγεί από μόνο του πόσο σημαντικό είναι αυτό για τον όμιλο Aktor. Δηλαδή, με ένα σχετικά λογικό κεφάλαιο κτήσης, αποκτήσαμε ροές οι οποίες μετά και την αποπληρωμή των δανείων, υπολογίζονται στα επίπεδα των 500 εκατ. σε ορίζοντα δεκαετίας. Αν σε αυτό το χαρτοφυλάκιο προσθέσει κανείς τις παραχωρήσεις και τις συμμετοχές που ήδη έχουμε ροές και παράγουν επιπλέον 700 εκατ., θα δει ότι το πακέτο είναι πλέον πολύ μεγάλο, αλλά κυρίως είναι υγιές. Δεν έχουμε παραχωρήσεις που είτε αγοράσαμε πολύ ακριβά είτε έχουν μεγάλη δανειακή έκθεση ή άλλους κινδύνους, δεδομένου ότι τα μεγάλα έργα του χαρτοφυλακίου αυτού έχουν ολοκληρωθεί και το πακέτο των παραχωρήσεων της ΕΛΛΑΚΤΩΡ περιλαμβάνει μόνο –δοκιμασμένες στον χρόνο– εισπράξεις από μερίσματα.

– Αξιολογείτε και περαιτέρω εξαγορές παραχωρήσεων; Ή εξαγορές σε άλλους τομείς, όπως η ενέργεια;

– Οι εταιρείες αναπτύσσονται και είναι υποχρεωτικό και επιβεβλημένο να αναπτύσσονται. Εάν κάποιος θεωρήσει ότι αρκούν αυτά που ήδη έχει, είναι βέβαιο ότι η εταιρεία θα αρχίσει να μικραίνει. Αρα, είμαστε πάντα ανοιχτοί σε εξαγορές, οι οποίες έχουν νόημα για τους βασικούς σκοπούς του ομίλου. Προφανώς μας ενδιαφέρει να αναπτύξουμε το χαρτοφυλάκιο των παραχωρήσεων περαιτέρω. Και γι' αυτό άλλωστε είμαστε σε συζητήσεις για τουλάχιστον δύο ακόμη έργα –το ένα αρκετά μεγάλο, το άλλο μικρότερο–, αλλά και ανοιχτοί σε οποιαδήποτε παρόμοια συζήτηση στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Αρα, όχι μόνο δεν μπορούμε να αποκλείσουμε εξαγορές παραχωρήσεων, αλλά αντιθέτως τις επιδιώκουμε. Το ίδιο ισχύει και για την ανάπτυξη των ΑΠΕ. Εκεί, προφανώς θα εξακολουθήσουμε να κοιτάμε και να επιτυγχάνουμε, ελπίζω, εξαγορές, οι οποίες βγάζουν οικονομικό νόημα για την εταιρεία: δηλαδή, πρότζεκτ για τα οποία η απόδοση ιδίων κεφαλαίων είναι μεγαλύτερη του 9% ή 10%.

– Ποιες είναι οι προοπτικές της αγοράς των ΑΠΕ και ποια τα σχέδιά σας εκεί;

– Δεδομένου του υφιστάμενου ποσοστού curtailment στις ΑΠΕ (σ.σ. curtailment είναι η αναγκαστική μείωση της παραγωγής για τη διατήρηση της σταθερότητας ή την αποτροπή της συμφόρησης του ηλεκτρικού δικτύου), η αγορά αναμένει ότι μέχρι το τέλος της άνοιξης του 2026 τα περισσότερα πάρκα ΑΠΕ με curtailment, που θα φτάνει το 20%, δεν θα είναι βιώσιμα. Και το πρόβλημα δεν είναι ότι τα επιμέρους πάρκα δεν θα είναι βιώσιμα αλλά ότι έχουν χρηματοδοτηθεί σε πολύ μεγάλο βαθμό από το τραπεζικό σύστημα, το οποίο ξαφνικά θα βρεθεί, αν δεν αλλάξει κάτι, ενώπιον σημαντικότατων νέων «κόκκινων» δανείων. Επομένως, είναι λογικό η αγορά να αναμένει ότι η κυβέρνηση θα παρουσιάσει ένα νέο πλαίσιο για την αποθήκευση ενέργειας που θα επιτρέψει την εξάλειψη ή σημαντική μείωση του curtailment και, παράλληλα, θα μπορέσει να δώσει και περισσότερη ηλεκτρική ενέργεια στο σύστημα. Αν αυτό δεν γίνει, το πρόβλημα δεν θα αφορά την ενέργεια, θα αφορά το ελληνικό χρηματοπιστωτικό σύστημα. Αρα, εμείς αισιοδοξούμε και κάνουμε σχετικές επενδύσεις γιατί θεωρούμε τις τρέχουσες αποτιμήσεις πολύ καλές – ακριβώς λόγω της πίεσης που ασκεί το curtailment. Θεωρώ, λοιπόν, πως με την επίλυση του ζητήματος της αποθήκευσης με μπαταρίες –ή και κάποιους άλλους τρόπους, αλλά κυρίως μπαταρίες–, το curtailment θα μειωθεί και οι επενδύσεις μας θα πετύχουν μέση απόδοση ιδίων κεφαλαίων της τάξης του 13%. Αν δεν λυθεί θα έχουμε τουλάχιστον ένα εξασφαλισμένο 9% γιατί οι ΑΠΕ που εξαγοράζουμε λαμβάνουν υπόψη τον παράγοντα curtailment.

– Με βάση την εκτίμησή σας αυτή, πώς θα κινηθείτε στην αγορά των ΑΠΕ βραχυπρόθεσμα; Θα κάνετε κι άλλες εξαγορές ή θα περιμένετε;

– Εχουμε αρκετές συζητήσεις με πολλούς. Προς το παρόν δεν έχουμε κάτι ανακοινώσιμο, διότι δεν τις έχουμε ολοκληρώσει. Ελπίζω μέχρι το τέλος του χρόνου να έχουμε τουλάχιστον μια σημαντική ανακοίνωση.

– Είστε αισιόδοξος για την πορεία της ελληνικής οικονομίας; Διακρίνετε κινδύνους;

– Αυτή την περίοδο, εδώ και περίπου έξι μήνες, υπάρχει ένα πραγματικό διεθνές επενδυτικό ενδιαφέρον. Ξένα κεφάλαια ενδιαφέρονται να τοποθετήσουν χρήματα στην Ελλάδα. Οχι μόνο να δανείσουν, αλλά να βάλουν λεφτά και να συμμετάσχουν στον επιχειρηματικό κίνδυνο. Αυτό, γιατί όσα έχουν γίνει μέχρι τώρα οδήγησαν στο να βλέπουν σήμερα οι ξένοι τη χώρα ως τόπο ασφαλή για επενδύσεις. Ασφαλή επειδή η κυβέρνηση αυτή έπεισε, όχι μόνο για την πολιτική σταθερότητα, που είναι ουσιώδης παράγοντας ανάπτυξης, αλλά και για την πρόθεσή της να ενισχύσει ένα περιβάλλον ασφαλούς επιχειρηματικότητας. Η αναβάθμιση της επενδυτικής αξιολόγησης σε investment grade είναι φυσικά ένας σημαντικός παράγοντας προς την κατεύθυνση της προσέλκυσης ξένων επενδύσεων. Αν αυτά χαθούν και ξεκινήσει ξανά μια ιστορία πολιτικής αστάθειας και έλλειψης πολιτικής προβλεψιμότητας, τότε θα επανέλθουμε στην περίοδο εκείνη που οι ξένοι έφευγαν τρέχοντας, διότι δεν ήταν σε θέση να ξέρουν τι θα τους ξημερώσει. Κατά τη γνώμη μου, λοιπόν, η προστασία της πολιτικής σταθερότητας και προβλεψιμότητας συνιστά εθνικό καθήκον για την κυβέρνηση.

Συμφωνίες σε Ελλάδα και εξωτερικό

Εάν κάποιος θεωρήσει ότι αρκούν αυτά που ήδη έχει, είναι βέβαιο ότι η εταιρεία θα αρχίσει να μικραίνει. Αρα, είμαστε πάντα ανοιχτοί σε εξαγορές, οι οποίες έχουν νόημα για τους βασικούς σκοπούς του ομίλου. Προφανώς μας ενδιαφέρει να αναπτύξουμε το χαρτοφυλάκιο των παραχωρήσεων περαιτέρω. Και γι' αυτό άλλωστε είμαστε σε συζητήσεις για τουλάχιστον δύο ακόμη έργα –το ένα αρκετά μεγάλο, το άλλο μικρότερο–, αλλά και ανοιχτοί σε οποιαδήποτε παρόμοια συζήτηση στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

Ενδιαφέρον από ξένους επενδυτές

Ξένα κεφάλαια ενδιαφέρονται να τοποθετήσουν χρήματα στην Ελλάδα. Οχι μόνο να δανείσουν, αλλά να βάλουν λεφτά και να συμμετάσχουν στον επιχειρηματικό κίνδυνο. Αυτό, γιατί όσα έχουν γίνει μέχρι τώρα οδήγησαν στο να βλέπουν σήμερα οι ξένοι τη χώρα ως τόπο ασφαλή για επενδύσεις. Ασφαλή επειδή η κυβέρνηση αυτή έπεισε, όχι μόνο για την πολιτική σταθερότητα, που είναι ουσιώδης παράγοντας ανάπτυξης, αλλά και για την πρόθεσή της να ενισχύσει ένα περιβάλλον ασφαλούς επιχειρηματικότητας.

Με ένα σχετικά λογικό κεφάλαιο κτήσης του χαρτοφυλακίου παραχωρήσεων της ΕΛΛΑΚΤΩΡ αποκτήσαμε ροές οι οποίες, μετά και την αποπληρωμή των δανείων, υπολογίζονται στα επίπεδα των 500 εκατ. σε ορίζοντα δεκαετίας, σημειώνει ο πρόεδρος της Aktor.

Η προστασία της πολιτικής σταθερότητας και προβλεψιμότητας συνιστά εθνικό καθήκον για την κυβέρνηση, λέει ο κ. Εξάρχου.

Η Credia Bank πρέπει να συνεχίσει να μεγαλώνει

– Πέραν του ομίλου Aktor έχετε πλέον, μέσω της Thrivest Holding, και σημαντικά τραπεζικά συμφέροντα. Πότε μπορούμε να αναμένουμε ολοκλήρωση της εξαγοράς της HSBC Μάλτας από την Credia Bank; Και ποια είναι τα στρατηγικά σχέδιά σας για τον αποκαλούμενο και 5ο τραπεζικό πυλώνα της χώρας;

– Το μόνο που απομένει είναι οι εγκρίσεις από τις αρμόδιες εποπτικές και ελεγκτικές αρχές και συγκεκριμένα την Κεντρική Τράπεζα της Μάλτας, την Τράπεζα της Ελλάδος και τον SSM. Συνήθως απαιτείται ένα όχι σύντομο χρονικό διάστημα. Στόχος μας, όμως, και ελπίδα μας είναι το επόμενο εξάμηνο να έχει ολοκληρωθεί. Σε ό,τι αφορά τα σχέδιά μας, πιστεύουμε ότι η Credia πρέπει να συνεχίσει να μεγαλώνει. Είναι σημαντικό ότι έχει αρχίσει η λειτουργική κερδοφορία και αυξάνεται διαρκώς. Τώρα, εάν τα μεγέθη του εξαμήνου τα βάλετε και τα αντίστοιχα της Μάλτας, θα δείτε ότι στην ουσία μιλάμε για υπερδιπλασιασμό κερδοφορίας. Θα ήθελα να προσθέσω, επίσης, ότι υπάρχει σημαντική προοπτική στη Μάλτα δεδομένου ότι εκεί η συντηρητική πρακτική της HSBC είχε περιορίσει σε κάποιο βαθμό τον ρόλο της στην οικονομία της χώρας, η οποία έχει εξαιρετικές προοπτικές. Και θεωρούμε ότι μπορούμε να αυξήσουμε την κερδοφορία της HSBC Μάλτας υπό την Credia. Δεν μιλάμε, δηλαδή, για απλό άθροισμα μεγεθών. Πρόκειται για μια συμφωνία, που με βάση την αποτίμηση που διασφαλίσαμε δεν είναι εύκολο να επαναληφθεί.

– Πώς κρίνετε τη μέχρι στιγμής διαδρομή σας στον τραπεζικό χώρο;

– Εχουμε τρέξει πολύ περισσότερο στις τράπεζες από ό,τι οπουδήποτε αλλού. Θεωρώ ότι αυτά που έγιναν από τότε που μπήκαμε στην Παγκρήτια Τράπεζα μέχρι σήμερα δεν θα μπορούσε κανείς εύκολα να τα προβλέψει. Πιστεύω ότι εκτιμήσαμε σωστά τις συνθήκες σε εκείνη τη χρονική συγκυρία, αναλάβαμε ρίσκο και καταφέραμε, όχι μόνο να διασώσουμε δύο τράπεζες, αλλά και να περιμένουμε πλέον σημαντικές επιδόσεις. Η αναγκαιότητα να διασωθεί στην πραγματικότητα η Παγκρήτια και η Αττικής και η αποτελεσματικότητα της διοίκησης της Αττικής από την κ. Ελένη Βρεττού, οδήγησε την Credia Bank στη σημερινή της κατάσταση, δηλαδή μια τράπεζα χωρίς το βάρος των «κόκκινων» δανείων, ισχυρά κεφαλαιοποιημένη και με κεφάλαια που δεν στηρίζονται σε αναβαλλόμενο φόρο. Η συμφωνία με την HSBC Μάλτας –και μάλιστα με αποτίμηση, με discount 60%– είναι, αν θέλετε, κι αυτή ένα αποτέλεσμα της αποτελεσματικής διοίκησης της τράπεζας και της ταχύτητας λήψης αποφάσεων μεταξύ διοίκησης και μετόχων. Πάνω απ' όλα, όμως, πιστεύω ότι όσα έγιναν στην Credia, προκειμένου να είναι σε θέση να αγοράσει εκείνη της Μάλτας, ήταν πάρα πολύ σημαντικά. Μην ξεχνάτε ότι εάν δεν είχαν προηγηθεί δύο επιτυχημένα ομόλογα που εξασφάλισε η διοίκηση της τράπεζας, δεν θα μπορούσε να αποκτηθεί η HSBC Μάλτας με ίδια κεφάλαια – δηλαδή άμεσα. Θέλω, επίσης, να επισημάνω πως η περίπτωση της Credia είναι η μοναδική επένδυση του ΤΧΣ που θα του επιτρέψει να πάρει πίσω όλο το κεφάλαιο που έβαλε και, μάλιστα, με κέρδος.